

Inleiding

Op de School met de Bijbel werd ons verteld, dat christenen opdracht hebben om “de levende en waarachtige God te dienen en Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten” (1 Thess.1:9-10). Maar volgens twee stromingen die binnen christelijk Nederland in opmars zijn is dat onze opdracht helemaal niet. Als je de visie van de eerste stroming in een enkel zinnetje zou moeten samenvatten, dan zou je kunnen zeggen: “De Messias komt nog lang niet terug, want het volgende punt op Gods agenda is niet de wederkomst maar een wereldwijde uitstorting van Gods Geest”. Ook de tweede stroming meent dat wij niet kunnen uitzien naar de wederkomst. Zij leren: “De Messias is in het jaar 70 al terug gekomen. Alle profetieën van de Bijbel zijn in de eerste eeuw van onze jaartelling vervuld”. Beide stromingen beweren dat de uitspraken van de Bijbel over de toekomst door de meeste christenen verkeerd zijn begrepen. Maar hun toekomstvisies zijn elkaars tegenpolen. Ze kunnen het dus niet allebei bij het rechte eind hebben.

Voordat de Heer terugkomt, zegt de eerste groep, zal er een messiaanse tijd aanbreken waarbij de aarde wordt bestuurd vanuit de hemelen. Die gelukzalige periode zal 500 jaar duren¹, maar zal uitlopen op afval, de grote verdrukking en het optreden van de “mens van de zonde”, de “wetteloze” of de “zoon van het verderf”. Pas daarna zal Jezus naar de aarde terugkeren. Hij zal de wetteloze uitschakelen zodra Hij verschijnt (2 Thess. 2:8). Gelovigen van nu kunnen volgens deze christenen niet de Messias verwachten, want de Heer zal naar hun mening nog minstens 500 jaar in de hemel blijven. Op grond van Joël 2:28-32, zo beweren zij, mogen we uitzien naar een wereldwijde uitstorting van Gods Geest, terwijl bovendien de profeet Elia zal komen om alles te herstellen (Mal. 4:5, Mat. 17:10-11). Door de uitstorting van de Geest en door het optreden van profeten als Elia zal het messiaanse rijk gestalte krijgen. Christus keert daarvoor niet naar de aarde terug².

¹ De lengte van deze periode houdt verband met het feit dat men de vervulling van Daniëls profetie over de 70 weken (Dan. 9:1-27) volledig in de toekomst plaatst. Zeventig jaarweken komen overeen met 490 jaar, en aangezien er elke 7 weken een jubeljaar wordt ingelast, bedraagt de totale lengte van het tijdperk dat in Daniëls profetie wordt genoemd 490+10=500 jaar.

² Zie voor deze opvatting b.v. N.Baalbergen, *Het laatste der dagen*, Baarn 1976; T.L.Ballinger, *The Times of Refreshing*, J.A.Hensen, *De zeventig zevens in Daniël 9*, Lelystad 1996; en: *Uw koninkrijk kome*, Lelystad 2006; M.Paasse, *Gedachten over...*, Soest 2000; M.Paasse: *Gods grote plan met de wereld*, Soesterberg 2008; M.Paasse, *Waarom het christendom moest falen*, Soesterberg 2010; O.Q.Sellers, *De profetische legpuzzel* [Seed and Bread Nr.20] en: *De toekomst* [Seed and Bread Nr. 199].

Zij baseren hun toekomsverwachting op de volgende stellingen:

a. De Schrift kondigt een periode van wereldwijde vrede aan in “*de laatste dagen*”. Men vat dit op als: “de slotfase van de wereldgeschiedenis”, de periode die voorafgaat aan de wederkomst. Tijdens die periode zullen de volken God gehoorzamen en Hem vereren in Jeruzalem (Jes. 2).

b. De Schrift leert dat God Zijn Geest zal uitstorten op al wat leeft, *vóórd*at de “grote en geduchte dag des Heren komt” (Joël 2:28,31). De periode die aan de wederkomst voorafgaat wordt blijkbaar gekenmerkt door een geestelijk ontwaken op wereldwijde schaal.

c. De Schrift leert dat de HERE de profeet Elia naar de aarde zal zenden, *vóórd*at de “grote en geduchte dag des Heren komt” (Mal. 4:5). Over deze profeet zei de Here Jezus, dat hij “zou komen en alles herstellen” (Matth. 17:11). De leiderspositie van Israël in de wereld en de wereldwijde vrede die met die positie gepaard gaat zal (volgens deze christenen) niet alleen het gevolg zijn van de uitstorting van de Geest, maar ook van de komst van Elia.

d. De Bijbel spreekt over een tijdvak waarin David over het volk Israël zal regeren (Jer. 30:9, Ezech. 34:23-24, 37:24-25). Blijkbaar zal David uit zijn graf opstaan en over Israël heersen *vóórd*at de Messias terugkomt (en koning wordt in Jeruzalem).

e. De Bijbel kondigt een tijdvak van 70 jaarweken aan (= 500 jaar) waarin God met betrekking tot Zijn stad Jeruzalem en Zijn volk Israël bepaalde doelen zal bereiken (Dan. 9). Men meent dat dat deze profetie nog niet is vervuld en men plaatst dit bijzondere tijdvak in de periode die aan de wederkomst voorafgaat.

De tweede stroming leert dat alle Bijbelteksten over het “komen” van Christus tijdens de eerste eeuw van onze jaartelling al zijn vervuld, binnen één generatie na de kruisiging. Zulke voorzeggingen hebben, zo meent men, hun vervulling gevonden in het jaar 70, bij de verwoesting van Jeruzalem. Jezus had tegen Zijn leerlingen gezegd dat Hij binnen één generatie zou terugkomen en dat heeft Hij ook gedaan. Bij Zijn komst heeft Hij Zijn discipelen van de aarde weggerukt en Zijn vijanden geoordeeld. Gelovigen van nu mogen verkondigen dat God zich aan Zijn woord heeft gehouden. Het tijdperk van de wet is in het jaar 70 tot een einde gekomen, en het rijk van God is toen verschenen. Dat rijk komt niet tot stand door aards geweld (Joh. 18:36). Het bestaat uit “rechtvaardigheid, vrede en blijdschap in [de] Heilige Geest” (Rom. 14:17). Waar Geestvervulde christenen zijn, dáár is het rijk, en via hen mag en zal het zich over de aarde uitbreiden³.

³ Een beroemde verdediging van dit standpunt is: James Stuart Russell, *The Parousia. A Critical Inquiry into the New Testament Doctrine of the Lord's Second Coming*. London, 1878. In

De argumenten voor de tweede opvatting komen op het volgende neer:

a. De Here Jezus heeft Zijn discipelen voorgehouden dat sommige van hen Zijn wederkomst nog zouden meemaken (Matth. 10:23, 16:24, 16:27-28; Mar. 8:30, 9:1; Luk. 9:27).

b. De Here heeft met betrekking tot de “laatste dingen” tegen Zijn tijdgenoten gezegd: “Voorwaar, Ik zeg u: dit geslacht zal geenszins voorbijgaan voordat al deze dingen zijn gebeurd” (Matth. 24:34, Mar. 13:30, Luk. 21:32). Op die voorzegging liet Hij volgen: “De hemel en de aarde zullen voorbijgaan, maar Mijn woorden zullen geenszins voorbijgaan” (Matth. 24:35, Mar. 13:31, Luk. 21:33). Hij verzekerde plechtig, dat Hij binnen één mensenleven zou terugkomen.

c. De Here koppelde de grote verdrukking (Matth. 24:21) aan de verwoesting van de tempel (Matth. 24:2,15) en Hij zei dat Hij “*terstond* na de verdrukking van die dagen” zou terugkomen op de wolken van de hemel (Matth. 24:29-31). Hij is dus terug gekomen in het jaar 70.

d. De apostelen hielden hun bekeerlingen voor, dat de wederkomst van Christus nabij was (zie b.v. Rom. 13:11-12, Rom. 16:20, 1 Kor. 15:51, Fil. 4:5, 1 Thess. 4:15, Hebr. 10:37, Jak. 4:8, Jak. 4:9, 1 Petr. 4:7, 1 Joh. 2:18).

e. Het laatste Bijbelboek beschrijft heilsfeiten die “spoedig moesten gebeuren” (Openb. 1:1, 22:7). De Opgestane Here beloofde de gemeenten in Asia: “Zie, Ik kom spoedig” (Openb. 2:16, 3:11, 22:20). Toen het boek aan de gemeenten werd gezonden, was “de tijd nabij” (Openb. 22:10). Zulke tijdsaanduidingen bieden ruimte voor een interval van enkele jaren maar niet voor een tussenruimte van 2000 jaar. Indien de Here in het jaar 70 is gekomen, werd de profetie binnen de gestelde termijn vervuld, maar als de Here zelfs na 2000 jaar nog niet terug gekomen is, was de schrijver Johannes een leugenaar.

In de hoofdstukken die volgen zal ik het Schriftbewijs voor de genoemde opvattingen onderzoeken. Mijn voorlopige conclusies luiden:

1. De eerste stroming meent dat de wederkomst pas in de verre toekomst zal plaatsvinden, terwijl de tweede beweert dat Jezus allang teruggekomen is. Omdat ze tegenstrijdige dingen beweren, kunnen niet al hun beweringen juist zijn.

2. Beide stromingen hebben sterke punten, en vragen aandacht voor Bijbelteksten die in het christelijk onderwijs over de toekomst onderbelicht zijn gebleven. De eerste

Nederland wordt (of werd) het gedachtegoed van Russell uitgedragen door Jeroen Koornstra, Timon Quist, Anne Salomons, David Sörensen en andere aanhangers van “Dominion Theology” of “Kingdom Now”.

stroming wijst bijvoorbeeld op het feit, dat er in de Bijbel profetieën staan waarin gedetailleerde informatie wordt verschaft over de geologie, de geografie en de politieke situatie van het Midden Oosten. De veranderingen die in zulke profetieën worden aangekondigd, hebben zich nog nooit voorgedaan. De tweede stroming laat zien, dat vele Bijbelteksten die worden beschouwd als een beschrijving van het "laatste oordeel" in werkelijkheid betrekking hebben op de verwoesting van Jeruzalem.

3. Een belangrijke kwestie die door beide stromingen aan de orde wordt gesteld is de vraag, op welke tijd en op welke personen bepaalde profetieën van de Bijbel betrekking hebben. En het geven van een antwoord is niet altijd eenvoudig. Sommige voorzeggingen, zoals de profetie over de maagd die zwanger zou worden (Jes. 7:14), bleken in de loop van de geschiedenis namelijk bij meerdere gelegenheden te worden vervuld: in de tijd van de profeet (Jesaja), maar ook bij de geboorte van de Here Jezus (Mat. 1:23). Bovendien werden profetieën niet altijd vervuld in de volgorde die Bijbelkenners verwachtten. De Schrift moet door elke uitlegger worden "gesneden", maar welke manier van snijden "recht" is (2 Tim. 2:12), is vaak moeilijk vast te stellen. Om misverstanden te voorkomen moet de *volledige* tekst van elke profetie in beschouwing worden genomen. Het verband waarin een profetie staat is voor de uitleg eveneens van groot belang. Bovendien heeft "geen profetie van de Schrift een eigen uitlegging" (2 Petr. 1:20). Om een profetisch Bijbelgedeelte te kunnen begrijpen en om een profetie te kunnen plaatsen in de tijd, moeten er altijd andere Bijbelboeken worden geraadpleegd, waaronder de Schriften van het Nieuwe Testament.

Aangezien er over de komst van de Messias tegenstrijdige dingen worden beweerd, behoren christenen op hun hoede te zijn en zich niet door overhaaste conclusies te laten meeslepen. Hernieuwd onderzoek van de Bijbelse gegevens aangaande de komst van de Messias is beslist niet dwaas en ook niet nutteloos. Als gelovigen worden we immers opgeroepen om aan buitenstaanders "rekenschap te geven van de hoop die in ons is" (1 Petr. 3:15). Van die hoop kunnen we alleen getuigen indien we de Bijbelse toekomstverwachting kennen. De Bijbel biedt een geweldig toekomstperspectief dat niet berust op menselijke inspanningen. Wie de Schepper kent, heeft alle reden om - in ieder geval over de eindbestemming van Zijn schepping – uitzonderlijk optimistisch te zijn.

* * * * *